

Warszawa, dnia 27 lipca 2017 r.

KILW/061/03/17

**Pan
Krystian Popławski
Dyrektor Departamentu
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa**

Odnosząc się do propozycji utworzenia nowego zawodu – akupunkturzysty weterynaryjnego - pragnę zauważyć, co następuje. Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1479) czynności takie jak badanie stanu zdrowia zwierząt, rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie chorób zwierząt, leczenie zwierząt oraz wykonywanie zabiegów chirurgicznych, czy wreszcie wydawanie opinii i orzeczeń lekarsko-weterynaryjnych wchodzą w zakres wykonywania zawodu lekarza-weterynarii. Podobnie ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o zakładach leczniczych dla zwierząt (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 188) definiuje usługę weterynaryjną, jako czynności mające na celu zachowanie, ratowanie lub poprawę zdrowia zwierząt i ich produktywności, które w szczególności polegają na badaniu stanu zdrowia zwierząt, rozpoznawaniu, zapobieganiu i zwalczaniu chorób zwierząt, leczeniu zwierząt, udzielaniu porad i konsultacji czy nawet pielęgnacji zwierząt. Przywołana wyżej ustawa wyraźnie wskazuje, iż usługi weterynaryjne mogą być świadczone wyłącznie przez lekarza weterynarii posiadającego prawo wykonywania zawodu w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt. Jedynie wyjątkowo, w ściśle określonym zakresie, dopuszczalne jest wykonywanie niektórych czynności przez technika weterynarii, przy czym w tych wyjątkowych sytuacjach odbywa się to zazwyczaj pod nadzorem lekarza weterynarii.

Wprowadzenie zawodu akupunkturzysty weterynaryjnego, który miałby „określić stan pacjenta weterynaryjnego”, „przeprowadzić wywiad z właścicielem zwierzęcia”, czy „określić zaburzenia”, a więc wykonywać czynności zastrzeżone dla lekarza weterynarii i wchodzące w skład usługi weterynaryjnej wymagałoby dokonania zmian w przywołanych wyżej ustawach: o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko weterynaryjnych oraz o zakładach leczniczych dla zwierząt. W chwili obecnej świadczenie usług wchodzących zakres usługi weterynaryjnej przez osoby nieposiadające do tego odpowiednich uprawnień, to jest niebędących lekarzami weterynarii posiadającymi prawo wykonywania zawodu lub ewentualnie technikami weterynarii, jak również bez zarejestrowania zakładu leczniczego dla zwierząt podlega odpowiedzialności karnej (art. 30 ust. 1 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt oraz art. 147a § 1 Kodeksu wykroczeń).

Mając na uwadze to, że udzielanie świadczeń zdrowotnych na rzecz zwierząt wymaga wiedzy specjalistycznej, pamiętając, iż kontakt ze zwierzęcym pacjentem jest z oczywistych względów minimalny i nie jest on w stanie, w odróżnieniu do pacjenta ludzkiego, komunikować swoich potrzeb i opisywać stanu, w którym się znalazł, niezbędnym jest, by wykonywanie zabiegów z zakresu akupunktury zastrzeżone było dla osób posiadających specjalistyczną wiedzę, to jest dla lekarzy weterynarii lub ewentualnie techników weterynarii działających pod kierownictwem lekarzy. Widać to jeszcze wyraźniej, jeżeli zważymy, iż zwierzęta różnią się przecież fizjologią i anatomią mamy bowiem do czynienia przy udzielaniu usług weterynaryjnych z przedstawicielami różnych gatunków (rodzajów) zwierząt a nie tylko jednym gatunkiem jak w przypadku medycyny ludzkiej. Tym bardziej niezbędna jest tu wiedza wysoce specjalistyczna zdobywana w trakcie studiów weterynaryjnych.

Należy bowiem cały czas pamiętać, iż akupunktura jest szeregiem procedur medycznych z użyciem stosownych leków i aparatury, zmierzających do przywrócenia równowagi (homeostazy) organizmu dotkniętego chorobą lub kalectwem; postępowaniem lekarskim, którego celem jest przywrócenie zdrowia choremu lub poprawa jego jakości życia. Zastosowanie akupunktury jest możliwe jedynie po szczegółowym badaniu lekarsko-weterynaryjnym i postawieniu diagnozy. Jest więc procedurą, którą może wykonać doświadczony i wykształcony w tym zakresie lekarz weterynarii. Umiejętność doboru metody terapeutycznej zależy przede wszystkim od stanu wiedzy i doświadczenia leczącego. Należy zaznaczyć, że akupunkturę stosujemy zawsze po dokładnej diagnozie klinicznej i rozważeniu, czy stan kliniczny pacjenta nie wymaga zastosowania innej metody lub dołączenia odpowiednich leków. Akupunktura jest procedurą, która ma wspomagać leczenie farmakologiczne, bądź chirurgiczne, a nie je zastępować.

Ponieważ akupunktura zaczyna być coraz szerzej stosowana, ważnym staje się znajomość nie tylko wskazań do jej stosowania, lecz również sytuacji, w których stosowania tych zabiegów powinniśmy zaniechać. Przeciwwskazania do stosowania akupunktury są bardziej precyzyjnie podawane niż wskazania.

Bezdyskusyjnie zakaz stosowania zabiegów powinien dotyczyć przypadków:

- uogólnionych chorób skórnych, szczególnie ze zmianami infekcyjnymi,
- hemofilii,
- zaburzenia czynności serca,
- wyniszczenia organizmu,
- u zwierząt młodych i rosnących,
- ostrego brzucha,
- chorób układu oddechowego i krążenia w okresie dekompresji,
- czynnej gruźlicy, sarkoidozy,
- chorobach nowotworowych,
- ciąży.

Istnienie bądź brak wskazanych wyżej przeciwwskazań stwierdzić może, w sposób pewny i bezpieczny dla zdrowia zwierzęcia, jedynie lekarz weterynarii.

Do prawidłowej lokalizacji punktów jest bezwarunkowo konieczna znajomość anatomii, fizjologii i patologii chorób w celu przypadkowego nienakłuwania punktów, tak zwanych marina (marman w tłumaczeniu - posiadający śmierć). Punkty te (w przypadku człowieka) - jak wskazują księgi ajurwedy - są to miejsca, których nakłucie daje efekty zaburzenia homeostazy, doprowadzające do śmierci. Dla zwierząt nie zostały takowe oznaczone.

Reasumując, wymienione przykłady wskazują jednoznacznie, że w przypadku zwierząt, dla ich bezpieczeństwa i zachowania dobrostanu, akupunktura jest procedurą, która winna być zarezerwowana dla lekarza weterynarii. Stanowisko to znajduje potwierdzenie zarówno w obowiązującym stanie prawnym, jak i we wskazaniach medycyny weterynaryjnej.

Z poważaniem,

PREZES
Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej
lek. wet. Jacek Łukasiewicz

